

В САЩ "българско присъствие" има повече от 130 години. Поради особеностите на подхода при американските преброявания на населението за първи път потекло започва да се регистрира през 1980 г. Броят на лицата от българско потекло е: 1980 г. - 42 504 , от които 21 489 са дали единичен отговор и 21 015 - множествен отговор (посочени са две и повече потекла едновременно); 1990 г. - 29 595, от които 20 894 - като първи отговор, и 8 701 - като втори отговор; 2000 г. - 55 489 лица, от които 46 468 - като първи отговор, и 9 021 - като втори отговор (Ancestry..., 1983; Census..., 2003; Detailed..., 1992).

Групировки се правят по много признаци и групи признаци: възраст и пол, място на раждане и година на влизане в страната, семейно положение, плодовитост за жените и т.н. Трябва да се има предвид, че въпросите за потеклото се задават чрез представителна извадка на лицата в 1/6 от домакинствата и затова са обременени със стохастична грешка. Това донякъде обяснява колебанията в броя на отговорилите, а също така влияние оказват и различията в класификациите и групировката. Много подробните разработки за лицата от дадено потекло загубват доста от своята ценност поради посочените причини. Например за 1990 г. 20 894 лица са посочили като първи отговор, че са от българско потекло. От тях 9 656, или 46.2%, са жени. Медианната възраст е 39.2 години⁹. В САЩ са родени 14 135 лица, или 67.7%. От родените в чужбина 66.7% са дошли в страната преди 1980 г., а останалите - между 1980 и 1990 г., и т.н.

За 2000 г. досега има разработки за родените в България - 36 090 лица. От тях 25 415, или 72.4%, са без американско гражданство, като от тях 23 925, или 68.2%, са влезли в САЩ между 1990 и 2000 г. Към бялата раса принадлежат 32 975 лица, или 94.0%. От 34 360 лица на 5 и повече години 30 215, или 87.9%, говорят вкъщи език, различен от английския, и т.н.

При различни преброявания е прилаган и езиковият критерий: от 1910 до 1970 г. - майчин език на родените в чужбина, а при преброяванията от 1980 г. - говорен у дома език, различен от английския, за лицата на 5 и повече години. Броят на регистрираните с майчин език български, родени в чужбина, бели по раса, е: 1910 г. - 18 341; 1920 г. - 12 853; 1930 г. - 12 128. При останалите преброявания (1940, 1950 и 1970 г.) не са отделяни и са включени в останалите славянски езици (Gibson, 1999). При следващите преброявания българският език също не е даван отделно.

За да се отговори на нарасналите потребности от социално-икономически и демографски характеристики на различни групи от населението меж-

⁹ Това означава, че половината от лицата с българско потекло са на възраст до 39.2 години, а другата половина - над тази възраст.